

KARİYER VE HEDEF BELİRLEME

ÇOCUĞUN GELİŞİMİ

Çok önem verdiğiniz çocuklarınıza iş ve yaşam becerileri kazandırmada, okula devam etmelerinde, başarılı bir birey ve iyi bir anne veya baba olmalarında yardımcı olabilirsiniz

12-14 Yaş Arası Erken Ergenlik Dönemi

- Çocuğunuz bu dönemde fiziksel ve hormonal değişikliğe uğrayacaktır.
- Kendisini önemseyecektir, bütün gözlerin kendi üzerinde olduğunu düşünecektir. Lütfen şevkini kırmayın, çocuğunuzun anlamaya çalışın.
- Bu dönemde de çocuğunuzun rol modele ihtiyacı vardır
- Çocuğunuza sorumluluk verin. Unutmayın sorumluluk okulda, hayatta, evde en fazla ihtiyaç duyulan özelliktir.
- Verdiğiniz her sorumluluğu yerine getirdiğinde kendisi ile gurur duyduğunuzu belirtin.
- İş hayatını tanımasına yardımcı olun. .

15-17 Yaş Arası Ergenlik Dönemi

- Çocuğunuz artık kendisini daha iyi tanıyordur. Kendine has bir kimliği vardır.
- Çocuğunuz bu dönemde uyumsuzluk gösterebilir, tepkisel davranabilir. Bu geçici bir durumdur
- Kendisine hedef belirlemesinde yardımcı olun. Belirlediği hedef size uygun olmayabilir. Lütfen çocuğunuza bu dönemde baskı yapmayın. Kendi tercihini birlikte değerlendirin.
- Kendi tercihine göre öğrenim almasını sağlayın. Unutmayın çocuğunuz sevmediği bir alanda başarılı olamaz.

HEDEF BELİRLEME

Erken Kariyer Farkındalığı Başarı Getirir: Çocuğunuza Yardımcı Olun!”

Araştırmalar, erken yaşta kariyer farkındalığı oluşan çocukların okulda ve iş hayatında başarılı olduğunu göstermektedir. Ayrıca bu çocukların daha sağlıklı evlilikler yürüttüğünü unutmayın.

Erken yaşlarda kariyer farkındalığı çocuğunuza pek çok noktada yardımcı olacaktır. Mesela;

- Çocuğunuzun okula olan ilgisini arttırır.
- Okulu terk etme riskini ortadan kaldırır.
- Okuldaki öğrendiklerinin iş hayatı ile olan bağlantısını sağlar.
- Gelecekteki hedeflerine ulaşmada yardımcı olur.
- Kendisini ilgi duyduğu meslekte hayal etmesini sağlar ve ilgisini arttırır.
- Okul dışı faaliyetlerde ilgi duyduğu mesleğe yönelik beceri geliştirmesini sağlar.

Bu nedenle;

- Erken yaşlarda meslekleri, özellikle hiç bilmediği meslekleri ya da işleri tanımasını sağlayın.
- İlgili meslekleri ya da işleri yerinde görmesini sağlayın.
- 9. sınıfta lise alanlarını ve programlarını tanımasını sağlayın.
- Sevdiği ve okumaktan zevk alacağı okula ya da bölüme gitmesini sağlayın.
- Unutmayın, çocuğunuz sevmediği bir alanda okursa, başarılı olma şansı azalır, hatta okulu terk edebilir..

“Çocuğunuzun Hedef Belirlemesine ve Kariyer Planlamasına Yardımcı Olabilirsiniz!”

HEDEF BELİRLEME

Soru	Cevap
En çok hangi dersi seviyorsun?	
Okul dışı etkinliklerden hangisinden hoşlanıyorsun?	
Sence, sahip olduğun en önemli beceriler hangileridir?	
Okul tatil olduğunda en çok neyi yapmaktan hoşlanıyorsun?	
Kendinle gurur duyduğun en önemli özelliğin nedir?	
Yakın arkadaşlarının en çok hangi yönlerini seviyorsun?	
En çok neler ilgini çekiyor?	

Bu ve benzeri soruları çocuğunuza sorarak, çocuğunuzun ilgisini tespit edebilirsiniz. Mesela

- Boş zamanlarında:Neler yapıyor?
- Ne tür kitapları okumaktan hoşlanıyor?
- Televizyonda en çok hangi programları izliyor?
- Evde bilgisayar varsa ne tür web sayfalarını ziyaret ediyor? Çocuğunuzun gözlemleyerek ilgisini tespit edebilirsiniz.

**Hiç Para Almayacak Olsaydın Hangi Mesleği
Yapmak İsterdin?**

HEDEF BELİRLEME

GERÇEKÇİ

Çocuğunuzun İlgisi		Başarılı Olabileceği Alanlar		
Çocuğunuz; <ul style="list-style-type: none">• Pratik,• Dürüst• Doğaya düşkün• Kararlı,• Tutumlu• Hevesli• Mekanik• İsrara	Çocuğunuz; <ul style="list-style-type: none">• Elektrikli eşyaları onarmaktan• Bahçede çalışmaktan• Makineleri tamir etmekten• Bir Şeyler inşa etmekten• Aktif olmaktan• Dışarıda çalışmaktan• Ellerini kullanmaktan	BİRİSİ Mİ?	HOŞLANIYOR MU?	
		<p>Bu sorulara EVET diyorsanız (GERÇEKÇİ)</p> <p>Çocuğunuzun başarılı olabileceği mesleklerden bazıları</p> <ul style="list-style-type: none">• Bahçıvan• Balıkçı• Çiçekçi• Demir doğrama• Diş teknisyeni• Elektrik teknisyeni• Elektrikçi• Fırıncı-pastacı• Gözlükçü	<ul style="list-style-type: none">• Güvenlik görevlisi• İnşaat mühendisi• İnşaat teknikeri• İtfaiyeci• Kaynakçı• Kuyumcu• Makine mühendisi• Makine operatörü• Makinist• Marangoz• Montaj elemanı• Orman mühendisi• Otomobil tamircisi• Petrol mühendisi• Polis• Radyo TV tamircisi	<ul style="list-style-type: none">• Saat tamircisi• Sıhhi Tesisatçı• Spor eğitmeni• Subay-astsubay• Şoför• Veteriner• Ziraat mühendisi <p>Çocuğunuz bu ve benzer çalışma alanlarında başarılı olabilir, çalışma alanlarına uygun olan akademik ya da meslek lisesine çocuğunuzun yönlendirebilirsiniz.</p>

Eğer Sevdiğin Bir İşi Yaparsan Hayatın Boyunca Bir Kere Bile Çalışmış Olmazsın.

HEDEF BELİRLEME

ARAŞTIRMACI

Çocuğunuzun İlgisi		Başarılı Olabileceği Alanlar	
Çocuğunuz; <ul style="list-style-type: none">• Meraklı• Dikkatli• Kendine güvenen• Ağırbaşlı• Gözlemci• Hevesli• Geniş Görüşlü• Mantıklı	Çocuğunuz; <ul style="list-style-type: none">• Matematik problemleri çözmekten• Karmaşık hesap yapmaktan• Farklı fikirleri keşfetmekten• Araştırma yapmaktan• Bağımsız Çalışmaktan• Bilimsel dergi okumaktan• Bilgisayar kullanmaktan	BİRİSİ Mİ?	HOŞLANIYOR MU?
		Bu sorulara EVET diyorsanız (ARAŞTIRMACI) <p>Çocuğunuzun başarılı olabileceği mesleklerden bazıları</p> <ul style="list-style-type: none">• Antropolog• Arkeolog• Astronom• Bilgisayar mühendisi• Bilgisayar programcısı• Biyolog• Biyokimyacı• Coğrafyacı• Diş hekimi	<ul style="list-style-type: none">• Diyetisyen• Eczacı• Ekonomist• Elektrik mühendisi• Elektronik mühendisi• Endüstri mühendisi• Fizikçi• İstatistikçi• Jeolog• Kimya mühendisi• Kimya teknisyeni• Laborant• Matematikçi• Psikolog• Sosyolog• Tıp doktoru <p>Çocuğunuz bu ve benzer çalışma alanlarında başarılı olabilir, çalışma alanlarına uygun olan akademik ya da meslek lisesine çocuğunuzun yönlendirebilirsiniz.</p>

Erken Teşhis Hayat, Erken Meslek Gelişimi Geleceğinizi Kurtarır!

HEDEF BELİRLEME

SANATÇI

Çocuğunuzun İlgisi		Başarılı Olabileceği Alanlar	
Çocuğunuz; <ul style="list-style-type: none">• Yaratıcı• Hayal gücü geniş• Hassas• Karşık• Hisleri güçlü• Yenilikçi• Duygusal• Sıra dışı	Çocuğunuz; <ul style="list-style-type: none">• Resim yapmaktan• Müzik aleti kullanmaktan• Şarkı söylemekten• Rol Yapmaktan• Fotoğraf çekmekten• Konsere, tiyatroya gitmekten• Roman, hikaye okumaktan	BİRİSİ Mİ?	HOŞLANIYOR MU?
		Bu sorulara EVET diyorsanız (SANATÇI) <p>Çocuğunuzun başarılı olabileceği mesleklerden bazıları</p> <ul style="list-style-type: none">• Aktör/Aktris• Balet• Balerin• Besteci• Çevirmen• Dansçı• Dekoratör• Drama Öğretmeni• Editör	<ul style="list-style-type: none">• Fotoğrafçı• Gazeteci/Muhabir• Giyim Tasarım• Grafik tasarımcı• Heykeltıraş• İç mimar• Kameraman• Koreograf• Mimar• Mobilya Tasarım• Moda Tasarımcısı• Model• Müzik Öğretmeni• Müzisyen• Oyuncu• Reklam yönetmeni <ul style="list-style-type: none">• Ressam• Şarkıcı• Sanat yönetmeni• Yazar/Editör• Yönetmen <p>Çocuğunuz bu ve benzer çalışma alanlarında başarılı olabilir, çalışma alanlarına uygun olan akademik ya da meslek lisesine çocuğunuzun yönlendirebilirsiniz.</p>

Birey Kendine Uygun Mesleğe Yöneltilirse Mutlu ve Üretken Olarak Yaşar.

HEDEF BELİRLEME

SOSYAL

Çocuğunuzun İlgisi		Başarılı Olabileceği Alanlar	
Çocuğunuz; <ul style="list-style-type: none">Arkadaş canlısıİdealistDışa dönükİşbirliğini sevenYardımsıverAnlayışlıNazikİkna edici BİRİSİ Mİ?	Çocuğunuz; <ul style="list-style-type: none">Başkalarına yardım etmektenAnlaşmazlıkları çözmektenGrup içinde çalışmaktanBaşkalarına bir şeyler öğretmektenToplantılara katılmaktanKendini açıkça ifade etmektenGönüllü olarak çalışmaktan HOŞLANIYOR MU?	<p>Bu sorulara EVET diyorsanız (SOSYAL)</p> <p>Çocuğunuzun başarılı olabileceği mesleklerden bazıları</p> <ul style="list-style-type: none">Anaokulu ÇalışanıAnaokulu öğretmeniÇocuk bakıcısıDin görevlisiEndüstri PsikoloğuFizik tedavi uzmanıHalk Sağlığı EğitimsisiHasta Kayıt MemuruHava Trafik Kontrolörü	<ul style="list-style-type: none">Hemşire / Ebeİlkokul Öğretmeniİnsan Kaynakları uzmanıKariyer danışmanıKonuşma PatoloğuLise öğretmeniOkul müdürüÖzel eğitim uzmanıİstihdam ElemanıPosta DağıtıcısıPsikolojik danışmanPsikoterapistSağlık memuruSosyal hizmet uzmanı <p>Çocuğunuz bu ve benzer çalışma alanlarında başarılı olabilir, çalışma alanlarına uygun olan akademik ya da meslek lisesine çocuğunuzun yönlendirebilirsiniz.</p>

**Meslek Seçiminde Yetenek, İlgi, Değer, Beceri
Kişilik Özellikleri vb. faktörleri dikkate
almalıyız.**

HEDEF BELİRLEME

GİRİŞİMCİ

Çocuğunuzun İlgisi		Başarılı Olabileceği Alanlar	
Çocuğunuz; <ul style="list-style-type: none">Kendine güvenenHevesliKonuşkanMeraklıİkna EdiciEnerjikHırslıSosyal BİRİSİ Mİ?	Çocuğunuz; <ul style="list-style-type: none">Projeler üretmektenBaşkalarını yönetmektenTopluluk önünde konuşmaktanÖnemli insanlarla tanışmaktanBir şeyler satmaktanİnsanları ikna etmektenÖdül almaktan HOŞLANIYOR MU?	<p>Bu sorulara EVET diyorsanız (GİRİŞİMCİ)</p> <p>Çocuğunuzun başarılı olabileceği mesleklerden bazıları</p> <ul style="list-style-type: none">Acil Tıp TeknisyeniAvukatBorsacı/ BrokerBüro YöneticisiEmlakçıFinans PlanlayıcısıGazeteciHalkla ilişkiler uzmanıHastane müdürü	<ul style="list-style-type: none">Hukukçuİktisatçıİnsan Kaynakları yöneticisiİşletme uzmanıKredi AnalistiMali sorumluMüşteri hizmetleri uzmanıOto alım satımcıPazarlama yöneticisiPersonel şefiPolitikacıReklam yöneticisiRestoran YöneticisiSatın alma uzmanıSatış görevlisiSatış Menajeri <ul style="list-style-type: none">Seyahat AcentesiSigortacıSosyal Hizmetler MüdürüŞehir PlanlayıcısıUçak hostesiÜretim Temsilcisi <p>Çocuğunuz bu ve benzer çalışma alanlarında başarılı olabilir, çalışma alanlarına uygun olan akademik ya da meslek lisesine çocuğunuzun yönlendirebilirsiniz.</p>

“Çocuğunuzun Hedef Belirlemesine ve Kariyer Planlamasına Yardımcı Olabilirsiniz!”

HEDEF BELİRLEME

GELENEKSEL

Çocuğunuzun İlgisi		Başarılı Olabileceği Alanlar	
Çocuğunuz; <ul style="list-style-type: none">• Düzenli• Tutumlu• İtaatkar• Kurallara bağlı• Pratik• Vicdanlı• Verimli• Pratik	Çocuğunuz; <ul style="list-style-type: none">• Doğru kayıt tutmaktan• Düzenli olmaktan• Detaylarla uğraşmaktan• Sayılarla uğraşmaktan• Kurallara uymaktan• Sistematik çalışmaktan• Bilgisayarda yazı yazmaktan	BİRİSİ Mİ?	HOŞLANIYOR MU?
		(GELENEKSEL) <p>Bu sorulara EVET diyorsanız</p> <p>Çocuğunuzun başarılı olabileceği mesleklerden bazıları</p> <ul style="list-style-type: none">• Arşiv görevlisi• Banka yöneticisi• Banka işlem uzmanı• Bilgisayar Operatörü• Büro memuru• Bütçe uzmanı• Dosyalama Memuru• Gümrük Kontrol Memuru• Güvenlik Kontrolörü	<ul style="list-style-type: none">• Hasta Kayıt Memuru• Hesap Uzmanı• İnşaat Kontrolörü• Kayıt sorumlusu• Kütüphane Asistanı• Kütüphaneci• Maliyeci• Mahkeme Raportörü• Muhasebeci• Santral Operatörü• Sekreter• Telefon Operatörü• Tıbbi Sekreter• Vergi uzmanı• Vergi Danışmanı• Veri giriş operatörü <p>Çocuğunuz bu ve benzer çalışma alanlarında başarılı olabilir, çalışma alanlarına uygun olan akademik ya da meslek lisesine çocuğunuzun yönlendirebilirsiniz.</p>

Bu Mesleklerden Herhangi Biri Çocuğunuzun Geleceğın Olabilir!

PLANLAMA

Çocuğunuzun kariyer planlamasına yardımcı olmanız asla ve asla sürecin bittiği anlamına gelmez. Kariyer gelişimi hayat boyu devam eden bir süreçtir. Çocuğunuz büyüdükçe ve farklı kariyer seçenekleri ile karşılaştıkça, düşünceleri de değişecektir. Kariyer planlaması çocuğunuzun okulda kalmasında ve okulda başarılı olmasında önemlidir. Okulu terk eden öğrencilerde rastlanılan en önemli bulgu, hedeflerinin ve kariyer planlarının olmamasıdır.

Çocuğunuzla düzenli bir iletişim okuldaki başarısını arttıracaktır. İletişim çocuğunuzun gelişimini takip etmeniz ve yaşadıklarını anlamanızda size yardımcı olacaktır. Bu kapsamda yapabilecekleriniz:

- Çocuğunuza bugün okulda ne yaptığını ve ne öğrendiğini sorun
- Her öğrendiği için onunla gurur duyduğunuzu belirtin 5 Yaşına uygun bir şeyler yapmasını sağlayın
- Kendilerine olan güvenlerinin gelişmesine yardımcı olun, takdir etmekten kaçınmayın
- Ev çocuğunuz için ilk işyeridir, evde sorumluluk duygusu geliştirmesinde yardımcı olun.
- Sorumluluk çalışma hayatında en fazla aranan özelliktir.
- Sizin ya da tanıdıklarınızın işyerlerini ziyaret etmesini sağlayarak meslekler ve iş hayatı konusunda bilgi almasını sağlayın
- Veli toplantılarına katılarak çocuğunuz hakkında bilgi alın

Çocuğunuzun Mutlaka Güçlü Olduğu ve Başarılı Olacağı Bir Alan Vardır.

PLANLAMA

ÇOCUĞUMUN OKULA VE ÖĞRENMEYE İLGİSİ AZALDI, NE YAPMALIYIM?

Çocuğunuzun okula ilgisi azaldıysa ve okula gitmek istemiyorsa, bunun mutlaka bir nedeni vardır. Mesela;

- Çocuğunuz, arkadaşları ve öğretmenleri ile iletişim sorunu yaşıyor olabilir
- Okuldaki öğretmenlerinden birisi ile sorun yaşamış olabilir
- Bir dersten başarısız olduğu için bütün derslerden başarısız olacağını düşünmüş olabilir
- Okula devam etmeyen akranlarının etkisi altında kalarak okula ilgisi azalmış olabilir
- “Okusam da ne olacağım” diye bir düşünceye kapılmış olabilir
- Hedefi, amacı olmadığı için öğrenmeye ilgisi azalmış olabilir.

Öncelikle, çocuğunuzun okula olan ilgisinin niçin azaldığını öğrenmeye çalışın. Mutlaka ve mutlaka okul idaresi ile temasa geçin. Okul yöneticileri ve rehberlik öğretmenleri size yardımcı olacaktır. Çocuğunuzun okulda sevdiği bir öğretmen mutlaka vardır. Bu öğretmen ile randevu alıp görüşebilirsiniz. Size öğretmenlerimiz yardımcı olacaktır. Çocuğunuzun kendisine “rol model” aldığı çevrenizde birisi var ise, o kişi ile temasa geçerek çocuğunuzla konuşmasını sağlayabilirsiniz. Bu durumda çözüm “açık lise” değildir. Eğer çocuğunuz okula devam etme hakkını kaybetmediyse, mutlaka okula kazandırılmasını sağlayın. Açık lise son seçenek olmalıdır.

Çocuğunuzun Geleceği Öncelikle Sizin Elinizde! Unutmayın!

BAŞARI ÖYKÜLERİ

AZİZ SANCAR

Prof. Dr. Aziz Sancar 1946'da Mardin Savur'da 8 kardeşin yedincisi olarak dünyaya geldi. Anne ve babası okuma yazma bilmemesine rağmen eğitimin önemine inanıyorlardı. Bu nedenle çocuklarının eğitimine büyük önem verdiler. Sancar, 1963 yılında girdiği İstanbul Tıp Fakültesi'ni 1971 yılında birincilikle bitirdi. 2015 Nobel Kimya Ödülü'nü "DNA onarımı" hakkındaki bilimsel çalışmasıyla kazandı. Sancar, Orhan Pamuk'tan sonra Nobel ödülü alan ikinci Türk oldu.

NUR TATAR

Milli gururumuz Nur Tatar, Vanlı bir ailenin kızıdır. Emekli futbolcu bir babanın ve ev hanımı bir annenin kızıdır. Abisine özenerek Tekvando sporu ile ilgilenmeye başlayan Nur'un kariyer yolculuğunda birçok madalya ve başarı öyküsü bulunmaktadır. İlk madalyasını daha 15 yaşındayken kazanan Nur, 2 defa Avrupa küçükler şampiyonu oldu. 2012 Olimpiyat oyunlarında gümüş madalya kazandığında sadece 19 yaşındaydı. Sizin çocuğunuzun da Nur Tatar gibi başarılı olmasının önünde hiçbir engel yoktur.

ÇOCUĞUNUZ GELECEĞİNİZDİR!

Kaynakça

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü Özellikle Kız Çocuklarının Okula Devam Oranlarının Artırılması Projesi (KEP-II) Projesi

Aliya İzzetbegoviç Anadolu Lisesi